

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

**ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

***«Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΑΠΟ ΤΟ 1974 ΕΩΣ ΤΟ 2010»***

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΡΑΜΑΝΤΙΩΤΗ

Φοιτήτρια α' εξαμήνου

(αρ. μητρώου:1340200900314)

Αθήνα, 21/01/2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη	4
Summary	4
Εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας	5
Ο όρκος του Προέδρου της Δημοκρατίας	5
Η θητεία του Προέδρου της Δημοκρατίας	5
Τα προσόντα εκλογιμότητας του Προέδρου της Δημοκρατίας.....	6
Η διαδικασία εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας.....	6
Πρώτη φάση της διαδικασίας	6
Δεύτερη φάση της διαδικασίας	7
Αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας	8
Διατελέσαντες Πρόεδροι της Ελληνικής Δημοκρατίας (από το 1974 έως το 2005)-Βιογραφικά σημειώματα και έργο	14
Μιχαήλ Στασινόπουλος (1974-1975).....	14
Λίγα λόγια για το βίο του.....	14
Ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας.....	15
Κωνσταντίνος Τσάτσος (1975-1980).....	16
Λίγα λόγια για το βίο του.....	16
Ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας.....	17
Κωνσταντίνος Καραμανλής (1980-1985, 1990-1995).....	18
Λίγα λόγια για το βίο του.....	18
Ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας.....	19
Χρήστος Σαρτζετάκης (1985-1990)	21
Λίγα λόγια για το βίο του.....	21
Ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας.....	22
Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος (1995-2005).....	23
Λίγα λόγια για το βίο του.....	23
Ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας.....	23

Τωρινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας-Κάρολος Παπούλιας (2005 έως και σήμερα)-Βιογραφικό σημείωμα και έργο.....	25
Λίγα λόγια για το βίο του.....	25
Ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας.....	28
Πηγές- Βιβλιογραφία.....	29

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία αυτή αναφέρεται στο Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την ιστορική εξέλιξη του αξιώματος από το 1974 μέχρι και σήμερα. Από το αξίωμα αυτό πέρασαν πολλές σημαντικές προσωπικότητες, η καθεμία από τις οποίες άφησε το στίγμα της στη πολιτική σκηνή της χώρας με τον ένα ή τον άλλο τρόπο.

Το αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι τιμητικότατο, ενώ συνοδεύεται από αρμοδιότητες που αφορούν τόσο το έργο και τη λειτουργία της βουλής, της κυβέρνησης και της διοίκησης όσο και αρμοδιότητες που αφορούν το λαό. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο ρυθμιστής του πολιτεύματος και ο φύλακας της συνταγματικής νομιμότητας. Είναι πάνω από κάθε κομματική παράταξη, ενώ προεδρεύει και δεν κυβερνά. Αποτελεί, με άλλα λόγια, το θεμέλιο λίθο του σύγχρονου πολιτεύματος, επαγρυπνά για τη διασφάλιση των θεσμών και την ομαλή λειτουργία των φορέων τους.

Κρίθηκε απαραίτητη μια συνοπτική αλλά ολοκληρωμένη αναφορά στη διαδικασία εκλογής και τις αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας.

SUMMARY

This project is based on the Minister of Presidency and the evolution of this axiom throughout the history, from 1974 till today. Many important personalities represented the presidency and each one of them played an important role in the political scenery of Greece in one way or another.

The axiom of the President of Democracy is honorable and includes jurisdiction that range from the Parliament, the government, the administration to the nation itself. The President of Democracy is the regulator of regime and the guardian of constitutional legitimacy. He is beyond parties, he is a president and not a governor. In other words, the President of Democracy is the foundation stone of the contemporary regime, he watches for the safeguard of the constitutions and the regular and legitimate behavior of people that lead.

A brief but complete report to the election and the jurisdiction of the President of Democracy has been deemed necessary.

ΕΚΛΟΓΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ρυθμιστής του Πολιτεύματος (άρθρο 30 παρ. 1). Εκλέγεται από τη Βουλή και έχει το δικαίωμα της επανεκλογής μία μόνο φορά. Ο εκλεγμένος Πρόεδρος πριν αναλάβει τα καθήκοντά του δίνει, ενώπιον της Βουλής, όρκο, τον τύπο του οποίου καθορίζει το Σύνταγμα.

Ο Όρκος του Προέδρου της Δημοκρατίας

(άρθρο 33 παρ. 2)

«Ορκίζομαι στο όνομα της Αγίας και Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδας να φυλάσσω το Σύνταγμα και τους νόμους, να μεριμνώ για την πιστή τους τήρηση, να υπερασπίζω την εθνική ανεξαρτησία και την ακεραιότητα της Χώρας, να προστατεύω τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των Ελλήνων και να υπηρετώ το γενικό συμφέρον και την πρόοδο του Ελληνικού Λαού».

Η θητεία του Προέδρου της Δημοκρατίας

(άρθρο 30)

Η θητεία του Προέδρου είναι πενταετής και παρατείνεται σε δύο περιπτώσεις:

- σε περίπτωση πολέμου, έως τη λήξη του
- σε περίπτωση κατά την οποία η διαδικασία εκλογής του νέου Προέδρου δεν περατωθεί εγκαίρως, έως την ανάδειξη του νέου Προέδρου.

Τα προσόντα εκλογιμότητας του Προέδρου της Δημοκρατίας

(άρθρο 31)

Τα προσόντα που πρέπει να συγκεντρώνει ο Πρόεδρος είναι τέσσερα:

- η ελληνική ιθαγένεια, η οποία πρέπει να έχει αποκτηθεί πέντε τουλάχιστον χρόνια πριν από την εκλογή
- η ελληνική καταγωγή από τον πατέρα ή τη μητέρα
- η συμπλήρωση του τεσσαρακοστού έτους της ηλικίας κατά την ημέρα της εκλογής
- η νόμιμη ικανότητα του εκλέγειν (ενεργητικό εκλογικό δικαίωμα)

Το αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι ασυμβίβαστο με οποιοδήποτε άλλο αξίωμα, θέση ή έργο.

Η διαδικασία εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας

(άρθρο 32)

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται από τη Βουλή με ονομαστική (δηλαδή φανερή) ψηφοφορία και σε ειδική συνεδρίαση που συγκαλείται από τον Πρόεδρο της Βουλής έναν τουλάχιστον μήνα πριν λήξει η θητεία του απερχομένου Προέδρου. Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας διεξάγεται είτε σε μία είτε σε δύο φάσεις ανάμεσα στις οποίες μεσολαβούν υποχρεωτικά βουλευτικές εκλογές.

Πρώτη φάση της διαδικασίας

(άρθρο 32 παρ. 3)

Η πρώτη φάση περιλαμβάνει τρεις επί μέρους ψηφοφορίες:

- **ΠΡΩΤΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ – 200 ΨΗΦΟΙ:** στην πρώτη ψηφοφορία απαιτείται πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των βουλευτών
- **ΔΕΥΤΕΡΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ- 200 ΨΗΦΟΙ:** εάν δεν συγκεντρωθεί η πλειοψηφία αυτή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μετά από πέντε ημέρες και απαιτείται η ίδια πλειοψηφία
- **ΤΡΙΤΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ- 180 ΨΗΦΟΙ:** εάν και πάλι δεν συγκεντρωθεί η απαιτούμενη πλειοψηφία, η ψηφοφορία

επαναλαμβάνεται μετά από πέντε ημέρες και εκλέγεται Πρόεδρος Δημοκρατίας εκείνος που συγκεντρώνει την πλειοψηφία των τριών πέμπτων του συνολικού αριθμού των βουλευτών

Εάν αποβεί άκαρπη και η Τρίτη ψηφοφορία, τότε η Βουλή διαλύεται μέσα σε δέκα μέρες και προκηρύσσονται εκλογές για την ανάδειξη νέας Βουλής.

Δεύτερη φάση της διαδικασίας

(άρθρο 32 παρ. 4)

Η δεύτερη φάση της διαδικασίας διεξάγεται από τη νέα Βουλή αμέσως μετά τη συγκρότησή της σε σώμα και περιλαμβάνει άλλες τρεις διαδοχικές ψηφοφορίες:

- **ΠΡΩΤΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ- 180 ΨΗΦΟΙ:** κατά την πρώτη ψηφοφορία απαιτείται πλειοψηφία των τριών πέμπτων του όλου αριθμού των βουλευτών
- **ΔΕΥΤΕΡΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ- 151 ΨΗΦΟΙ:** εάν δεν επιτευχθεί η πλειοψηφία αυτή, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μέσα σε πέντε ημέρες και απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών
- **ΤΡΙΤΗ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ:** εάν δεν επιτευχθεί ούτε και αυτή η πλειοψηφία τότε μετά από πέντε ημέρες, διεξάγεται η Τρίτη και τελευταία ψηφοφορία, μεταξύ των δύο προσώπων που πλειοψήφησαν, κατά την οποία εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκείνος που συγκεντρώνει τις περισσότερες ψήφους.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 30 παρ. 1 του Συντάγματος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αποτελεί τον ρυθμιστή του Πολιτεύματος. Ωστόσο,

κατά το παρόν Σύνταγμα, οι ουσιαστικές αρμοδιότητες του Προέδρου είναι περιορισμένες σε σχέση με τις αρμοδιότητες του Πρωθυπουργού και των Υπουργών.

Οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας διακρίνονται σε συμβολικές, ρυθμιστικές, νομοθετικές, διοικητικές και δικαστικές, είναι συγκεκριμένες, απαριθμούνται περιοριστικά στο Σύνταγμα και διέπονται:

- από τον ερμηνευτικό κανόνα του **άρθρου 50** σύμφωνα με τον οποίο, **ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει μόνο όσες αρμοδιότητες του αναθέτουν ρητά το Σύνταγμα και οι νόμοι που είναι σύμφωνοι με αυτό.**
- από τη ρήτρα του **άρθρου 35 παρ. 1** σύμφωνα με την οποία, **καμία πράξη του Προέδρου δεν ισχύει ούτε εκτελείται χωρίς την προσηγογραφία του αρμοδίου Υπουργού εκτός από τις εξαιρέσεις που αναφέρονται περιοριστικά στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου.**

Ειδικότερα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας:

άρθρο 36, παρ. 1

εκπροσωπεί διεθνώς το κράτος, κηρύσσει πόλεμο, συνομολογεί συνθήκες ειρήνης, συμμαχίας, οικονομικής συνεργασίας και συμμετοχής σε διεθνείς οργανισμούς ή ενώσεις και τις ανακοινώνει στη Βουλή όταν το συμφέρον και η ασφάλεια του Κράτους το επιτρέπουν. Η αρμοδιότητα αυτή είναι τυπική και ασκείται ουσιαστικά από την Κυβέρνηση.

Άρθρο 37, παρ. 1

διορίζει τον Πρωθυπουργό, τους Υπουργούς και τους Υφυπουργούς.

Άρθρο 38, παρ. 1

απαλλάσσει την Κυβέρνηση από τα καθήκοντά της αν αυτή παραιτηθεί ή απολέσει την εμπιστοσύνη της Βουλής.

Άρθρο 37, παρ. 2, 3 και 4

αναθέτει διερευνητική εντολή προκειμένου να διακριβωθεί η δυνατότητα σχηματισμού Κυβέρνησης που να απολαύει της εμπιστοσύνης της Βουλής.

Άρθρο 40, παρ. 1

- συγκαλεί τη Βουλή σε σύνοδο τακτικά μία φορά το χρόνο και έκτακτα όταν αυτός το κρίνει εύλογο.
- κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη κάθε βουλευτικής συνόδου αυτοπροσώπως ή δια του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 40, παρ. 2, 3

αναστέλλει τις εργασίες της βουλευτικής συνόδου, αρμοδιότητα που μπορεί να ασκήσει ο Πρόεδρος κατά διακριτική ευχέρεια μία φορά σε κάθε βουλευτική σύνοδο.

Άρθρο 32 παρ. 4, άρθρο 37 παρ. 3, άρθρο 41

διαλύει τη Βουλή και προκηρύσσει εκλογές στις περιπτώσεις που καθορίζει το Σύνταγμα:

- (***άρθρο 37, παρ. 3***): εάν δεν τελεσφορήσουν οι διερευνητικές εντολές και επιβεβαιωθεί η αδυναμία σχηματισμού Κυβέρνησης που να έχει την εμπιστοσύνη της Βουλής.
- (***άρθρο 41 παρ. 1***): εάν έχουν καταψηφισθεί από τη Βουλή δύο Κυβερνήσεις και η σύνθεσή της δεν εξασφαλίζει κυβερνητική σταθερότητα.
- (***άρθρο 41 παρ. 2***): προκειμένου να αντιμετωπισθεί εθνικό θέμα εξαιρετικής σημασίας, μετά από πρόταση της Κυβέρνησης που έχει τη ψήφο εμπιστοσύνης της Βουλής.

Άρθρο 44 παρ. 2 εδ. 1

προκηρύσσει δημοψήφισμα για κρίσιμα εθνικά θέματα μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου και απόφαση της Βουλής που λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών.

Άρθρο 44 παρ. 2 εδ. 2

προκηρύσσει δημοψήφισμα για ψηφισμένο νομοσχέδιο που αφορά σε σοβαρό κοινωνικό θέμα, με διάταγμα που προσυπογράφεται από τον Πρόεδρο της Βουλής, εφόσον αυτό έχει προταθεί από 120 βουλευτές και έχει αποφασισθεί από 180 βουλευτές.

Άρθρο 44 παρ. 3

απευθύνει διαγγέλματα προς το λαό σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις, μετά από σύμφωνη γνώμη του Πρωθυπουργού. Τα διαγγέλματα προσυπογράφονται από τον Πρωθυπουργό και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 42 παρ. 1

- εκδίδει τους νόμους που ψηφίζει η Βουλή μέσα σε ένα μήνα από την ψήφισή τους. Με την έκδοση δηλ. την υπογραφή του νόμου, ο Πρόεδρος πιστοποιεί τόσο τη γνησιότητα του νόμου όσο και την τήρηση της προβλεπόμενης διαδικασίας.
- δημοσιεύει τους νόμους που ψηφίζει η Βουλή. Δημοσίευση είναι η πράξη του Προέδρου της Δημοκρατίας με την οποία εντέλλεται τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 42 παρ. 1 και 2

έχει το δικαίωμα της αναπομπής του ψηφισμένου νόμου στη Βουλή. Το δικαίωμα της αναπομπής μπορεί να ασκηθεί εντός ενός μηνός από την ψήφισή του νόμου και πρέπει να συνοδεύεται από έκθεση των λόγων της διαφωνίας του Προέδρου με το νομοσχέδιο.

Άρθρο 43

εκδίδει κανονιστικά διατάγματα. Το Σύνταγμα προβλέπει τις εξής περιπτώσεις έκδοσης διαταγμάτων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας:

- **άρθρο 43 παρ. 1:** Ο Πρόεδρος εκδίδει διατάγματα που θεσπίζουν λεπτομερειακούς κανόνες αναγκαίους για την εκτέλεση των νόμων. Το Σύνταγμα αναθέτει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την εκτέλεση των νόμων με τη σύμπραξη του αρμοδίου Υπουργού που προτείνει και προσυπογράφει. Για την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας δεν απαιτείται εξουσιοδότηση του κοινού νομοθέτη.
- **άρθρο 43 παρ. 2:** Ο Πρόεδρος εκδίδει κανονιστικά διατάγματα με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μετά από πρόταση του αρμοδίου Υπουργού.
- **άρθρο 43 παρ. 4:** Ο Πρόεδρος εκδίδει κανονιστικά διατάγματα για τη ρύθμιση θεμάτων που καθορίζονται σε νόμους-πλαίσια πάντοτε με τη σύμπραξη του αρμοδίου Υπουργού.

Άρθρο 44

εκδίδει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου αποτελούν νομοθετικές ρυθμίσεις και εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου:

- **άρθρο 44 παρ. 1:** σε έκτακτες περιπτώσεις επείγουσας και απρόβλεπτης ανάγκης.
- **άρθρο 48 παρ. 5:** σε περίπτωση πολέμου, επιστράτευσης εξαιτίας εξωτερικών κινδύνων ή άμεσης απειλής της εξωτερικής ασφάλειας, μετά την έναρξη ισχύος των μέτρων του άρθρου 48, για να αντιμετωπισθούν επείγουσες ανάγκες ή για να αποκατασταθεί ταχύτερα η λειτουργία των συνταγματικών θεσμών.

Άρθρο 48 παρ. 2

κηρύσσει τη χώρα σε κατάσταση πολιορκίας σε περίπτωση πολέμου, επιστράτευσης ή άμεσης απειλής της εθνικής ασφάλειας εφόσον η Βουλή απουσιάζει ή υφίσταται αντικειμενική αδυναμία έγκαιρης σύγκλησής της, μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Άρθρο 35 παρ. 2^ε

διορίζει το προσωπικό της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

Άρθρο 46 παρ. 2

απονέμει τα προβλεπόμενα παράσημα σε ημεδαπούς και αλλοδαπούς σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών νόμων.

Άρθρο 45

είναι ο συμβολικός αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων της Χώρας και απονέμει τους βαθμούς σε όσους υπηρετούν σε αυτές όπως ορίζει ο νόμος.

Άρθρο 36 παρ. 1

ως διεθνής εκπρόσωπος του Κράτους, χορηγεί τα διαπιστευτήρια γράμματα στους διπλωματικούς αντιπροσώπους της χώρας στα ξένα κράτη και δέχεται τα διαπιστευτήρια γράμματα των ξένων διπλωματικών αντιπροσώπων.

Άρθρο 47 παρ. 1

παρεμβαίνει στη δικαστική λειτουργία με την αρμοδιότητα της απονομής χάριτος. Ο Πρόεδρος μπορεί να χαρίζει, να μετατρέπει ή να μετριάξει τις ποινές που επιβάλλονται από τα δικαστήρια και επίσης να αίρει τις κάθε είδους έννομες συνέπειες των ποινών που έχουν επιβληθεί και εκτιθεί. Η αρμοδιότητα αυτή ασκείται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης και γνώμη (απλή και όχι σύμφωνη) του Συμβουλίου Χαρίτων.

Άρθρο 47 παρ. 2

απονέμει χάρη σε Υπουργό που καταδικάσθηκε σύμφωνα με το άρθρο 86 του Συντάγματος. Το δικαίωμα αυτό ασκείται μόνο μετά τη συγκατάθεση της Βουλής.

**ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

ΑΠΟ ΤΟ 1974 ΕΩΣ ΤΟ 2005

Μιχαήλ Στασινόπουλος, 1974-1975

➤ **ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ ΤΟΥ**

Ο Μιχαήλ Στασινόπουλος γεννήθηκε στην Καλαμάτα το 1903. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και αναγορεύθηκε Διδάκτωρ Νομικής το 1934. Το 1937 διορίστηκε Υφηγητής Διοικητικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και το 1943 τακτικός Καθηγητής της Παντείου Ανωτάτης Σχολής Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών της οποίας διετέλεσε Πρύτανης από το 1951 έως το 1958.

Κατά τη διετία 1951-1953 διετέλεσε Πρόεδρος του Εθνικού Ιδρύματος Ραδιοφωνίας. Το 1952 υπηρέτησε ως υπηρεσιακός Υπουργός Προεδρίας και Εργασίας στην Κυβέρνηση Κιουσόπουλου και το 1958 ως Υπουργός Προεδρίας στην Κυβέρνηση Γεωργακόπουλου.

Το 1929, επιτυχών πρώτος στο σχετικό διαγωνισμό δικαστών, εισήλθε ως Εισηγητής στο Συμβούλιο της Επικρατείας του οποίου διετέλεσε Πρόεδρος από το 1966 έως το 1969.

Ο Μιχαήλ Στασινόπουλος ανέπτυξε πλούσια συγγραφική δραστηριότητα. Πρωτοεμφανίστηκε ως λογοτέχνης, στο περιοδικό Μούσα (1920-1923). Δημοσίευσε πολυάριθμα επιστημονικά συγγράμματα και λογοτεχνικά έργα καθώς και μεταφράσεις έργων γάλλων ποιητών και πεζογράφων. Το 1968 εξελέγη τακτικό μέλος της Ακαδημίας Αθηνών και κατά τα έτη 1969 και 1970 προτάθηκε από τον Πρόεδρο του Γαλλικού Συμβουλίου Επικρατείας Rene Cassin ως υποψήφιος για το Νόμπελ Ειρήνης.

Ο Μιχαήλ Στασινόπουλος απεβίωσε στις 31 Οκτωβρίου 2002.

➤ **ΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Στις βουλευτικές εκλογές του 1974, ο Μιχαήλ Στασινόπουλος, εξελέγη Βουλευτής Επικρατείας με το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας. Μετά την καθιέρωση, με το δημοψήφισμα της 9^{ης} Δεκεμβρίου 1974 της αβασίλευτης Δημοκρατίας ως οριστικού πολιτεύματος, ο Μιχαήλ Στασινόπουλος εξελέγη κατά πλειοψηφία από τη Βουλή ως προσωρινός Πρόεδρος της Δημοκρατίας-ο Φ. Γκιζίκης, που τελούσε υπό παραίτηση, παραιτήθηκε τελικά στις 15 Δεκεμβρίου. Άσκησε τα καθήκοντα αρχηγού του κράτους από την 18^η Δεκεμβρίου 1974 μέχρι την 20^η Ιουνίου 1975, δηλαδή μέχρι την οριστική διαμόρφωση του νέου πολιτεύματος από την Αναθεωρητική Βουλή.

Στο μεταξύ η κυβέρνηση Καραμανλή κατέθεσε δύο κυβερνητικά σχέδια Συντάγματος, στις 23 Δεκεμβρίου και 8 Ιανουαρίου αντίστοιχα, τα οποία κατηγορήθηκαν από την αντιπολίτευση ότι παραχωρούν υπερεξουσίες στο Πρόεδρο. Η αντιπολίτευση αποχώρησε από τη Βουλή στις 21 Μαρτίου 1975, καθιστώντας σαφές ότι θα αναθεωρήσει το Σύνταγμα. Με λίγα λόγια, το θέμα των εξουσιών του Προέδρου της Δημοκρατίας υπήρξε η βασική διαφωνία μεταξύ της Κυβέρνησης και της Αντιπολίτευσης. Τελικά, το τελικό κείμενο του Συντάγματος ψηφίστηκε στις 7 Ιουνίου 1975, απουσία της αντιπολίτευσης.

Κωνσταντίνος Τσάτσος, 1975-1980

➤ **ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ ΤΟΥ**

Ο Κωνσταντίνος Τσάτσος γεννήθηκε το 1899 στην Αθήνα όπου και έζησε μέχρι το θάνατό του, το 1987. Ήταν παντρεμένος με την Ιωάννα Σεφεριάδου και είχε δυο κόρες. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Παράλληλα με τις σπουδές του ασχολήθηκε με τα έργα των κλασικών ελλήνων και λατίνων συγγραφέων καθώς και με την νεοελληνική λογοτεχνία και την ποίηση. Δημοσίευσε δύο τόμους ποιημάτων και θεατρικών έργων με το ψευδώνυμο Ύβρος Δελφός.

Μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και μέχρι το 1920 τοποθετήθηκε στην ελληνική διπλωματική αντιπροσωπεία στο Παρίσι. Με την ιδιότητά του αυτή, συμμετέσχε στις διαπραγματεύσεις για την υπογραφή της Συνθήκης των Σεβρών.

Μετά τις μεταπτυχιακές σπουδές του στη φιλοσοφία και φιλοσοφία του δικαίου στη Χαϊδελβέργη επέστρεψε στην Αθήνα. Ανακηρύχθηκε Διδάκτωρ Νομικής το 1929, υφηγητής το 1930 και έκτακτος καθηγητής στη Νομική Αθηνών το 1932 στην έδρα της Εισαγωγής στην Επιστήμη του Δικαίου και της Φιλοσοφίας του Δικαίου. Κατά τη διάρκεια της δικτατορίας Μεταξά, συνελήφθη και εκτοπίστηκε στη Σκύρο, το 1941 απολύθηκε από το Πανεπιστήμιο και το 1944 διέφυγε στη Μέση Ανατολή.

Επανήλθε στα πανεπιστημιακά του καθήκοντα μετά την απελευθέρωση και το 1945 ανέλαβε το Υπουργείο Εσωτερικών στη Κυβέρνηση Βούλγαρη, καθώς και το Υπουργείο Τύπου και Πληροφοριών στην Κυβέρνηση Κανελλόπουλου. Το 1946 παραιτήθηκε από το Πανεπιστήμιο και πολιτεύθηκε με το κόμμα των Φιλελευθέρων. Χρημάτισε Υπουργός Εθνικής Παιδείας στην Κυβέρνηση Σοφούλη (1949), καθώς και Υφυπουργός Συντονισμού στη Κυβέρνηση Σ. Βενιζέλου (1951).

Το 1956 προσχώρησε στο νεοϊδρυθέν κόμμα της Εθνικής Ριζοσπαστικής Ένωσης (ΕΡΕ) με το οποίο και εξελέγη βουλευτής σε κάθε εκλογική αναμέτρηση. Υπηρέτησε ως Υπουργός Προεδρίας Κυβερνήσεως και Υπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας στην Κυβέρνηση Καραμανλή (1961, 1963), καθώς και Υπουργός Δικαιοσύνης στη Κυβέρνηση Κανελλόπουλου (1967).

Μετά τη μεταπολίτευση το 1974, ανέλαβε το Υπουργείο Πολιτισμού στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας. Στις βουλευτικές εκλογές του 1974 εξελέγη Βουλευτής Επικρατείας με το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας.

Ο Κωνσταντίνος Τσάτσος δημοσίευσε πλήθος επιστημονικών μελετών, νομικών και φιλοσοφικών συγγραμμάτων καθώς και λογοτεχνικών έργων. Το 1961 εξελέγη μέλος της Ακαδημίας Αθηνών, της οποίας διετέλεσε Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος. Το 1979 εξελέγη ξένος εταίρος της Ακαδημίας Ηθικών και Πολιτικών Επιστημών της Γαλλίας και επίτιμος διδάκτωρ της Σορβόνης. Εξελέγη επίσης ξένος εταίρος των Ακαδημιών της Ρουμανίας και του Μαρόκου το 1980, καθώς και μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών, Τέχνης και Γραμμάτων το 1981. Το 1980 του απονεμήθηκε το μέγα ευρωπαϊκό βραβείο Κούντενχοβε-Καλλέργη.

➤ **ΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Στις 19 Ιουνίου 1975, ο Κωνσταντίνος Τσάτσος εξελέγη από τη Βουλή με την πρώτη ψηφοφορία Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με 210 ψήφους επί 295 παρόντων βουλευτών, με πλειοψηφία δηλαδή μεγαλύτερη από τα δύο τρίτα. Ο Τσάτσος προτάθηκε από την παράταξη της Νέας Δημοκρατίας, ενώ η αντιπολίτευση πρότεινε τον ακαδημαϊκό και πρώην πρωθυπουργό Π. Κανελλόπουλο- ο οποίος έλαβε 65 ψήφους. Αξίζει να σημειωθεί ότι στη ψηφοφορία καταγράφηκαν και 20 λευκοί ψήφοι.

Ο Τσάτσος ορκίστηκε και ανέλαβε την Προεδρία στις 20 Ιουνίου. Διετέλεσε Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας μέχρι το Μάιο του 1980.

Κωνσταντίνος Καραμανλής, 1980-1985 και 1990-1995

➤ **ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ ΤΟΥ**

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής γεννήθηκε το 1907 στην κωμόπολη Πρώτη Σερρών της τότε υπόδουλης Μακεδονίας. Ο πατέρας του, δημοδιδάσκαλος, είχε μετάσχει ενεργά στο Μακεδονικό αγώνα. Μετά το πέρας των εγκύκλιων σπουδών του, σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και, μετά την αποφοίτησή του, άσκησε, από το 1930, τη δικηγορία στην πόλη των Σερρών.

Εξελέγη για πρώτη φορά βουλευτής του Λαϊκού Κόμματος στην περιφέρεια Σερρών το 1935. Συνολικά, στην ευρύτερη διάρκεια της πολιτικής του σταδιοδρομίας, εξελέγη 12 φορές βουλευτής, διαδοχικά, του Λαϊκού Κόμματος, του Ελληνικού Συναγερμού, της Εθνικής Ριζοσπαστικής Ενώσεως (ΕΡΕ) και της Νέας Δημοκρατίας (ΝΔ). Τα δυο τελευταία κόμματα ίδρυσε ο ίδιος, αντίστοιχα, το 1956 και το 1974. Διετέλεσε, μεταξύ 1946 – 1955, υπουργός Εργασίας, Μεταφορών, Κοινωνικής Πρόνοιας, Εθνικής Άμυνας και, τέλος, Δημοσίων Έργων.

Ανέλαβε, τον Οκτώβριο του 1955, ως διάδοχος του Αλέξανδρου Παπάγου, την Πρωθυπουργία, την οποία και διατήρησε, μετά από τρεις επιτυχείς εκλογικές αναμετρήσεις, ως τον Ιούνιο του 1963, οπότε υπέβαλε την παραίτησή του εξαιτίας διαφωνίας με τον Βασιλέα Παύλο. Έκτοτε, παρέμεινε επί ενδεκαετία στο εξωτερικό διατυπώνοντας, κατά αραιά διαστήματα, τις απόψεις του για την ανάγκη της αποκατάστασης του δημοκρατικού πολιτεύματος πάνω σε νέες βάσεις. Επέστρεψε στην Ελλάδα, ενώ κατέρρευε η δικτατορία των Συνταγματαρχών, τη νύχτα της 24^{ης} Ιουλίου 1974 και συγκρότησε, υπό την προεδρία του, την Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας, η οποία και αντιμετώπισε δραστικά την ανάγκη της άμεσης επαναλειτουργίας του δημοκρατικού πολιτεύματος και της αντιμετώπισης της εθνικής κρίσης που είχε προκληθεί μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο. Επικράτησε σε δυο, διαδοχικές, εκλογικές αναμετρήσεις κατά τα έτη 1974 και 1977, εξασφαλίζοντας την αδιάλειπτη άσκηση της εξουσίας ως την παραίτησή του από την ενεργό πολιτική, το έτος 1980.

Ο Καραμανλής απεχώρησε οριστικά από τον δημόσιο βίο, το 1995, έχοντας συμπληρώσει 60 χρόνια πολιτικής ζωής. Στο διάστημα αυτό, διετέλεσε οκτώ χρόνια Υπουργός, δεκατέσσερα Πρωθυπουργός και δέκα Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Ως Πρωθυπουργός, μεταξύ των ετών 1955- 1963, έθεσε τα θεμέλια για την οικονομική ανασυγκρότηση της χώρας και, μεταξύ 1974 – 1980, αποκατέστησε, σε νέες βάσεις, το δημοκρατικό καθεστώς, επέλυσε οριστικά το πολιτειακό πρόβλημα και εξασφάλισε την ένταξη της χώρας στην Ενωμένη Ευρώπη.

Τιμήθηκε με τα ευρωπαϊκά βραβεία Καρλομάγνου το 1978 και Σουμάν το 1980, το χρυσό μετάλλιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το 1983 και το ανώτατο μετάλλιο των Πανεπιστημίων των Παρισίων το 1983 για την πίστη του στην ιδέα της Ενωμένης Ευρώπης και τον αγώνα του για την ένταξη της Ελλάδος σε αυτή. Τιμήθηκε επίσης με το χρυσό μετάλλιο του Ιδρύματος Ωνάση, το 1983, για τη συμβολή του στην αποκατάσταση της δημοκρατίας, την επίτευξη της ένταξης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, το όραμά του για την αναγέννηση της ολυμπιακής ιδέας και τις προσπάθειές του για τη σταθεροποίηση της ειρήνης στα Βαλκάνια.

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής απεβίωσε στις 23 Απριλίου 1998.

➤ **ΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής εξελέγη Πρόεδρος της Δημοκρατίας, δυο φορές, στις 5 Μαΐου 1980 και στις 4 Μαΐου 1990.

Αναλυτικότερα, κατά την πρώτη του εκλογή ακολουθήθηκε η εξής διαδικασία:

- I. η πρώτη ψηφοφορία έγινε στις 29 Απριλίου 1980.
- II. στη δεύτερη ψηφοφορία ψήφισαν 204 βουλευτές από 296 παρόντες-4 ήταν οι απόντες, ενώ αρνήθηκαν τη ψήφο 92. Ο Καραμανλής έλαβε 179 ψήφους. Αξίζει να σημειωθεί ότι συνυποψήφιοι ήταν ο Γ. Μυλωνάς, ο Ν. Βενιζέλος, ο Η. Ηλιού, ο Λ. Κύρκος και ο Φ. Βεγλήρης.
- III. στη τρίτη και τελική ψηφοφορία-5 Μαΐου 1980- ο Καραμανλής εξελέγη Πρόεδρος της Δημοκρατίας με 183 ψήφους παρουσία 298 βουλευτών.

Κατά την δεύτερη εκλογή η διαδικασία προχώρησε και στη δεύτερη φάση και ήταν η ακόλουθη:

- I. η πρώτη ψηφοφορία διεξήχθη στις 19 Φεβρουαρίου 1990, στην οποία ψήφισαν 299 βουλευτές, από τους οποίους υπέρ του Σαρτζετάκη τάχθηκαν οι 151. Οι 147 βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και ο Μ. Θεοδωράκης δηλώνουν «παρών», ενώ η βουλευτής των οικολόγων Μ. Δίζη αποχώρησε από τη συνεδρίαση.
- II. η δεύτερη ψηφοφορία διεξήχθη στις 25 Φεβρουαρίου 1990, στην οποία οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας δηλώνουν παρών. Ο Ι. Αλευράς, υποψήφιος του ΠΑΣΟΚ, έλαβε 127 ψήφους και 21 ο υποψήφιος του Συνασπισμού Χρ. Σαρτζετάκης.
- III. η τρίτη ψηφοφορία πραγματοποιήθηκε στις 3 Μαρτίου 1990, στην οποία συμμετείχαν 297 βουλευτές.

Με τις τρεις αυτές ψηφοφορίες ολοκληρώθηκε και η πρώτη φάση, όπως ορίζεται από το άρθρο 32 του Συντάγματος. Το προεδρικό διάταγμα διάλυσης της βουλής εκδίδεται στις 12 Μαρτίου 1990, ενώ προκηρύσσονται εκλογές για την 8^η Απριλίου 1990 υπό την κυβέρνηση Ζολώτα. Η νέα Βουλή συνεδρίασε για πρώτη φορά στις 21 Απριλίου 1990.

Η δεύτερη φάση, λοιπόν, περιλαμβάνει τις εξής διαδικασίες:

- I. **30 Απριλίου 1990:** στη πρώτη ψηφοφορία της δεύτερης φάσης και τέταρτη συνολικά, όπου απαιτούνται 180 ψήφοι, ο Καραμανλής έλαβε 149 ψήφους, ενώ 123 και 21 έλαβαν ο Γ. Αλευράς, υποψήφιος του ΠΑΣΟΚ, και ο Κων. Δεσποτόπουλος, υποψήφιος του Συνασπισμού, αντίστοιχα.
- II. **5 Μαΐου 1990:** στη Πέμπτη ψηφοφορία, στην οποία απαιτούνται 151 ψήφοι, ο Καραμανλής έλαβε 153 και εξελέγη τελικά Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κατοχύρωσε την ομαλή λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος, συνέβαλε στην ενίσχυση της εθνικής ομοψυχίας και εξύψωσε το κύρος της Ελλάδας στο διεθνή χώρο.

Χρήστος Σαρτζετάκης, 1985-1990

➤ ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ ΤΟΥ

Ο Χρήστος Σαρτζετάκης γεννήθηκε το 1929 στη Θεσσαλονίκη. Πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μετά ολιγόμηνη δικηγορία, εισήλθε στον Δικαστικό κλάδο το 1955. Με εκπαιδευτική άδεια έκανε το 1965-1967 μεταπτυχιακές σπουδές στο Παρίσι στο εμπορικό δίκαιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο.

Το 1963, υπηρετών στο Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης, έγινε και διεθνώς γνωστός ως Ανακριτής της υποθέσεως πολιτικής δολοφονίας του βουλευτού της αριστεράς Γρηγορίου Λαμπράκη, την οποία με επιτυχία διεξήγαγε.

Το 1968, επί δικτατορικού καθεστώτος, απελύθη από το Δικαστικό Σώμα και στη συνέχεια συνελήφθη δύο φορές, βασανίστηκε και φυλακίστηκε, χωρίς δίκη, επί ένα περίπου χρόνο. Με την κατάρρευση της δικτατορίας αποκαταστάθηκε στην υπηρεσία του τον Σεπτέμβριο του 1974 με τον βαθμό του Εφέτου. Το 1981 προάγεται στον βαθμό του Προέδρου Εφετών και το 1982 στον βαθμό του Αρεοπαγίτου.

Ο Χρήστος Σαρτζετάκης είναι Επίτιμο μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Πορτογαλίας, Επίτιμος Διδάκτωρ του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, Επίτιμο μέλος της Εταιρείας Λογοτεχνών Θεσσαλονίκης και μέλος επιστημονικών εταιρειών στην Ελλάδα και το Εξωτερικό. Έτυχε διαφόρων τιμητικών διακρίσεων και των ανωτάτων παρασήμων ξένων κρατών και είναι Επίτιμος δημότης πολλών Δήμων και Κοινοτήτων της χώρας μας. Δημοσίευσε διάφορες μελέτες νομικού και πολιτικού περιεχομένου.

➤ ΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κατά την Προεδρική εκλογή του 1985 ο Χρήστος Σαρτζετάκης προτείνεται από το κόμμα του ΠΑΣΟΚ- η Νέα Δημοκρατία προτείνει τον εν ενεργεία πρόεδρο Κωνσταντίνο Καραμανλή- και εκλέγεται από αυτό και τα κόμματα της αριστεράς στις 29 Μαρτίου 1985 ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ενώ παρέμεινε στη θέση αυτή μέχρι τις 5 Μαΐου 1990.

Αξίζει να σημειωθεί ότι την ίδια περίοδο υποβλήθηκε πρόταση για την αναθεώρηση των διατάξεων του Συντάγματος που αφορούσαν τις υπερεξουσίες του αξιώματος του Προέδρου της Δημοκρατίας. Σημειώθηκαν αντιδράσεις, ενώ παραιτείται ο Κ. Καραμανλής και τη θέση του αναλαμβάνει ο Πρόεδρος της βουλής, Ι. Αλευράς.

Η διαδικασία εκλογής ήταν η ακόλουθη:

- I. **17 Μαρτίου 1985:** διεξάγεται η πρώτη ψηφοφορία και ο Σαρτζετάκης λαμβάνει 178 ψήφους. Δημιουργείται, ωστόσο, θέμα για το αν ο Αλευράς μπορεί να συμμετέχει στην ψηφοφορία λόγω του βουλευτικού αξιώματος, Τελικά, η Βουλή αποφασίζει ότι χαίρει αυτού του δικαιώματος(20 Μαρτίου).
- II. **23 Μαρτίου 1985:** διεξάγεται η δεύτερη ψηφοφορία και ο Σαρτζετάκης παίρνει 181 ψήφους. Στη συγκεκριμένη ψηφοφορία τέθηκε το θέμα για το χρώμα των ψηφοδελτίων, ενώ η αντιπολίτευση μίλησε για ελεγχόμενη ψηφοφορία.
- III. **29 Μαρτίου 1985:** διεξάγεται η τρίτη και τελική ψηφοφορία, στην οποία ο Σαρτζετάκης έλαβε 180 ψήφους και εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με υποστηρικτές το ΠΑΣΟΚ και το ΚΚΕ.

Ο νέος Πρόεδρος ορκίστηκε στις 31 Μαρτίου 1985.

Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος, 1995-2005

➤ **ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ ΤΟΥ**

Ο Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος γεννήθηκε στην Πάτρα στις 15 Αυγούστου 1926. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και από το 1954 άσκησε ενεργό δικηγορία μέχρι το 1974, ως μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών. Άρχισε να πολιτεύεται στις εκλογές του 1958 με την Εθνική Ριζοσπαστική Ένωση (ΕΡΕ) και εξελέγη για πρώτη φορά βουλευτής Αχαΐας το 1964. Επανεξελέγη βουλευτής Αχαΐας, με τη Νέα Δημοκρατία (ΝΔ) στις εκλογές του 1974, 1977, 1981 και 1985. Διετέλεσε Γραμματέας της Κοινοβουλευτικής ομάδος και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος από το 1981 μέχρι το 1985.

Το 1974 μετείχε στην Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας του Κωνσταντίνου Καραμανλή ως Υφυπουργός Εμπορίου. Τα επόμενα επτά χρόνια υπήρξε μέλος των κυβερνήσεων της ΝΔ ως Υπουργός Εσωτερικών από το Νοέμβριο του 1974 μέχρι το Σεπτέμβριο του 1976, Υπουργός Κοινωνικών Υπηρεσιών (Σεπτέμβριος 1976 – Νοέμβριος 1977) και Υπουργός Προεδρίας της Κυβερνήσεως (1977-1981).

Τον Αύγουστο του 1985, ο Κ. Στεφανόπουλος αποχώρησε από τη Νέα Δημοκρατία και στις 6 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους ίδρυσε το κόμμα της Δημοκρατικής Ανανέωσης (ΔΗΑΝΑ). Εξελέγη βουλευτής Α΄ Αθηνών στις εκλογές του 1989, ενώ παρέμεινε πρόεδρος του κόμματος αυτού μέχρι τον Ιούνιο του 1994, οπότε το κόμμα αυτό ανέστειλε τη δράση του.

Έτυχε διαφόρων τιμητικών διακρίσεων και των ανωτάτων παρασήμων ξένων κρατών και είναι Επίτιμος δημότης πολλών Δήμων και Κοινοτήτων της χώρας μας.

➤ **ΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Ενόψει των προεδρικών εκλογών του 1995, το κόμμα της Πολιτικής Άνοιξης (ΠΟΛΑΝ) πρότεινε και στήριξε ως υποψήφιο Πρόεδρο Δημοκρατίας, τον Κωνσταντίνο Στεφανόπουλο, ο οποίος με τη στήριξη και του ΠΑΣΟΚ εξελέγη στις 8 Μαρτίου 1995, κατά την τρίτη ψηφοφορία, με 181 ψήφους ως ο πέμπτος Πρόεδρος Δημοκρατίας μετά τη μεταπολίτευση του 1974 και την αποκατάσταση του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Η διαδικασία εκλογής ήταν η ακόλουθη:

- I. **24 Φεβρουαρίου 1995:** διεξάγεται η πρώτη ψηφοφορία, στην οποία παίρνουν μέρος 300 βουλευτές. Ο Στεφανόπουλος έλαβε 181 ψήφους.
- II. **2 Μαρτίου 1995:** διεξάγεται η δεύτερη ψηφοφορία, στην οποία συμμετέχουν 297 βουλευτές. Ο Στεφανόπουλος έλαβε 181 ψήφους.
- III. **8 Μαρτίου 1995:** διεξάγεται η Τρίτη και τελευταία ψηφοφορία, στην οποία ψήφισαν 300 βουλευτές και ο Κ. Στεφανόπουλος εξελέγη στο αξίωμα του Προέδρου της Δημοκρατίας με 181 ψήφους.

Ο Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος διαδέχθηκε τον Κωνσταντίνο Καραμανλή στις 10 Μαρτίου 1995. Επανεξελέγη στο Προεδρικό αξίωμα στις 8 Φεβρουαρίου 2000 με την πρώτη ψηφοφορία αφού, έλαβε 269 ψήφους επί 298 παρόντων βουλευτών, ενώ παρέμεινε στη θέση αυτή μέχρι τις 12 Μαρτίου 2005. Για πρώτη φορά το κυβερνόν κόμμα και η αντιπολίτευση υποστήριξαν από κοινού έναν υποψήφιο, ο οποίος μάλιστα διετέλεσε δύο συνεχόμενες θητείες.

ΤΩΡΙΝΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Βιογραφικό Σημείωμα

Κάρολος Παπούλιας, 2005-2010 (έως και σήμερα)

➤ **ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ ΤΟΥ**

Ο Κάρολος Παπούλιας γεννήθηκε στις 4 Ιουνίου 1929 στα Γιάννινα, γενέθλιο τόπο της μητέρας του. Ο πατέρας του, Υποστράτηγος Γρηγόρης Παπούλιας, Εύελπης της ηρωικής τάξεως του 1911, υπέκυψε το Σεπτέμβριο του 1936 στις κακουχίες της Μικρασιατικής εκστρατείας του 1921.

Τελείωσε το δημοτικό σχολείο Πωγωνιανής και φοίτησε στα γυμνάσια Πωγωνιανής, Ζωσιμαίας Ιωαννίνων, Παλαιού Φαλήρου και 7^{ου} Παγκρατίου Αθηνών. Η ναζιστική κατοχή τον βρήκε μαθητή του γυμνασίου Πωγωνιανής. Εντάχθηκε από τους πρώτους στην ένοπλη αντίσταση εναντίον των εισβολέων.

Δικηγόρος σπούδασε νομικά στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Μιλάνου και Κολωνίας, όπου και αναγορεύθηκε διδάκτωρ της Νομικής Σχολής με θέμα, «Κτήση και Απώλεια της Νομής κατά το Ελληνικό και Γερμανικό Δίκαιο» υπό την επίβλεψη του διαπρεπούς νομομαθούς, καθηγητού του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου Gerhard Kegel.

Υπήρξε επιστημονικός συνεργάτης του Ινστιτούτου Νοτιοανατολικής Ευρώπης του Μονάχου. Έγραψε επιτομή της ελληνικής αντίστασης που κυκλοφόρησε στο γνωστό γερμανικό εκδοτικό οίκο Suhrkamp. Μελέτες και άρθρα του έχουν δημοσιευθεί σε ξένες εφημερίδες και περιοδικά.

Το στρατιωτικό πραξικόπημα του 1967 τον βρήκε στην Ομοσπονδιακή Γερμανία. Εκεί πρωτοστάτησε στην οργάνωση της Σοσιαλιστικής Δημοκρατικής Ένωσης Εξωτερικού, η οποία οργάνωσε και κινητοποίησε τους Έλληνες εργαζομένους, φοιτητές και επιστήμονες της Δυτικής Ευρώπης εναντίον της χούντας των συνταγματαρχών. Υπήρξε επίσης ιδρυτικό μέλος της πρώτης συνδικαλιστικής αντιστασιακής οργάνωσης και ήταν ένας από τους τακτικότερους συνεργάτες της Ντόϊτσε Βέλλε.

Από το Δεκέμβριο του 1974 εκλέγεται αδιαλείπτως μέλος της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ. Υπήρξε μέλος του Συντονιστικού Συμβουλίου, μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου και μέλος της Πολιτικής Γραμματείας, Γραμματέας της Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων του ΠΑΣΟΚ από τον Απρίλη του 1975 μέχρι το 1985. Διετέλεσε επί σειρά ετών μέλος της συντονιστικής Επιτροπής των Σοσιαλιστικών και Προοδευτικών κομμάτων της Μεσογείου.

Το 1974 έλαβε μέρος στις εθνικές εκλογές ως υποψήφιος του ΠΑΣΟΚ στο Νομό Ιωαννίνων, δεν εξελέγη, αν και κατετάγη πρώτος σε αριθμό ψήφων του κόμματος του. Το 1977 εξελέγη για πρώτη φορά βουλευτής Ιωαννίνων και επανεκλεγόταν συνεχώς μέχρι τις εκλογές του 2004.

Από το 1981 έως το 1985, επί κυβερνήσεων Ανδρέα Παπανδρέου, διετέλεσε Υφυπουργός, Αναπληρωτής Υπουργός, και, από το 1985 έως 1989 και από το 1993 έως 1996, Υπουργός Εξωτερικών. Κατά τη διάρκεια της Οικουμενικής Κυβέρνησης διατέλεσε Υπουργός Αναπληρωτής Εθνικής Άμυνας (1989-1990). Επί πρωθυπουργίας του κ. Κ. Σημίτη διετέλεσε επί σειρά ετών, 1998 έως 2004, Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων.

Κατά τη διάρκεια της μακρόχρονης υπουργικής του θητείας ταυτίστηκε με μια διορατική και πολυεπίπεδη εξωτερική πολιτική. Τη δεκαετία του 1980 πρωταγωνίστησε σε όλες τις προσπάθειες επίλυσης του μεσανατολικού ζητήματος με κορυφαίο γεγονός την επιτυχή διαμεσολάβηση του για την ασφαλή αποχώρηση των εγκλωβισμένων μαχητών της παλαιστινιακής αντίστασης και του ίδιου του Αραφάτ με ελληνικά πλοία από την Τρίπολη του Λιβάνου (1983).

Απέδωσε ιδιαίτερη σημασία στη δημιουργία στέρεων σχέσεων με τον αραβικό κόσμο, είναι δε ενδεικτική η εξομάλυνση των ελληνοαιγυπτιακών σχέσεων και η θεσμοθέτηση της τριμερούς συνεργασίας Ιράν-Αρμενίας-Ελλάδος. Συνομίλησε με δώδεκα συνολικά Υπουργούς Εξωτερικών της Τουρκίας και ήταν σταθερά προσανατολισμένος στη διαρκή και επίπονη προσπάθεια εξομάλυνσης των ελληνοτουρκικών σχέσεων. Η προσπάθεια αυτή κορυφώθηκε με την υπογραφή του Μνημονίου Παπούλια-Γιλμάζ το 1988. Υποστήριξε την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας υπό τον όρο του σεβασμού του

διεθνούς δικαίου και του κοινοτικού συστήματος αξιών. Την τριετία 1993-96 υπήρξε σημαντική η συμβολή του στην έναρξη των ενταξιακών συνομιλιών της Κυπριακής Δημοκρατίας, ιδιαίτερα στον καθοριστικό για την ένταξη της συμβούλιο κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) στο Εσσεν.

Ως προεδρεύων της ΕΕ 1994 και ως μέλος της Ομάδος Επαφής για την πρώην Γιουγκοσλαβία, μαζί με τους κ.κ. Κρίστοφερ, Κίνκελ, Ζιπέ, Κόζιρεφ και Βαν ντερ Μπούκ, κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια για την υπέρβαση της κρίσης στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Υπέγραψε την ενδιάμεση συμφωνία με την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (Σεπτέμβριος 1995).

Διατηρούσε ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με όλους τους Βαλκάνιους ηγέτες και λειτούργησε κατ' επανάληψη ως μεσολαβητής της ΕΕ. Είχε έντονο ενδιαφέρον για τις σχέσεις Ελλάδος με τις βαλκανικές χώρες και με δική του πρωτοβουλία πραγματοποιήθηκε η πρώτη διαβαλκανική διάσκεψη Υπουργών Εξωτερικών στο Βελιγράδι (1988) όπου πέτυχε την έναρξη συνομιλιών με τη Βουλγαρία και την τότε ΕΣΣΔ για τον πετρελαιοαγωγό Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης.

Προσπάθησε και επέτυχε την υπογραφή πρωτοκόλλου αμοιβαίας πολιτικοστρατιωτικής συνδρομής με τη Βουλγαρία στη μέση του ψυχρού πολέμου. Αποκατέστησε σχέσεις φιλίας και καλής γειτονίας με την Αλβανία αίροντας την εμπόλεμο κατάσταση που μέχρι τότε επικρατούσε στις ελληνοαλβανικές σχέσεις.

Ο Κάρολος Παπούλιας υποστήριξε με αμείωτο ενδιαφέρον κάθε θετικό βήμα προς την κατεύθυνση της ύφεσης της ειρήνης και του αφοπλισμού. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται: Η «πρωτοβουλία των έξη» για την ειρήνη και τον αφοπλισμό (Αλφονσίν, Ντελαντρίντ, Νυερέρε, Πάλμε, Γκάντι, Α. Παπανδρέου). Η συμμετοχή στη Διάσκεψη για τον αφοπλισμό και την ειρήνη στην Ευρώπη, στη Διάσκεψη για την κατάργηση των χημικών όπλων, οι προτάσεις για τη δημιουργία αποπυρηνικής ζώνης στα Βαλκάνια, η προώθηση της ιδέας για τη μετατροπή της Μεσογείου σε θάλασσα ειρήνης και συνεργασίας. Υπήρξε εμπνευστής της τριμερούς Διάσκεψης συνεργασίας Ελλάδος-Βουλγαρίας-Ρουμανίας (JANNINA 1) και ένθερμος υποστηρικτής της Διάσκεψης των παρευξινίων χωρών, της οποίας διατέλεσε και πρόεδρος

επί σειρά ετών. Την περίοδο 1997-2003 διετέλεσε Πρόεδρος της επιτροπής της Ελληνικής Βουλής για τον Οργανισμό Ασφάλειας και Συνεργασίας της Ευρώπης.

Με την επίσκεψή του στην Ουάσιγκτον το 1985 και την αντεπίσκεψη του τότε επικεφαλής του Στέϊτ Ντιπάρτμεντ Τζ. Σούλτς συνέβαλε σημαντικά στην επανατοποθέτηση και εξομάλυνση των ελληνοαμερικανικών σχέσεων που τα προηγούμενα χρόνια είχανε δοκιμαστεί σκληρά. Υπήρξε πρωταθλητής Ελλάδος στο άλμα επί κοντώ, παίκτης της εθνικής ομάδος βόλεϊμπολ και πρόεδρος για είκοσι πέντε χρόνια του ιστορικού Σωματείου του Εθνικού Γυμναστικού Συλλόγου.

➤ ΩΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ο Κάρολος Παπούλιας εξελέγη πρόεδρος με 279 ψήφους την 8^η Φεβρουαρίου 2005, ενώ ορκίστηκε και επίσημα ενώπιον της Βουλής στις 12 Μαρτίου 2005. Κατά την εκλογική διαδικασία, δήλωσαν παρών οι 17 παριστάμενοι βουλευτές του ΚΚΕ και του Συνασπισμού.

ΠΗΓΕΣ- ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ✓ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ, www.google.com λήμματα: Μιχαήλ Στασινόπουλος, Κωνσταντίνος Τσάτσος, Χρήστος Σαρτζετάκης, Κωνσταντίνος Καραμανλής, Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος, Κάρολος Παπούλιας.

- ✓ Αντρέας Γ. Δημητρόπουλος, Οργάνωση και Λειτουργία του Κράτους, Σύστημα Συνταγματικού Δικαίου, Τόμος Β', έκδοση 2009, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα- Θεσσαλονίκη